

SZÖLLŐSI MÁTYÁS

Betelgeuse

„Mintha egy másik Hold sütné az éjszakai égbolton” – ez a mondat szivárog kifelé a rádióból, miközben tekergetem a kapcsolót, hátha megszűnik a mellette motozó, idegtépő zöreje. Épp egy csillagász beszél arról a felrobbant csillagról, aminek a nevét képtelen vagyok megjegyezni. Pedig előző este is hallgattam fél füllel egy műsort, amiben a különféle szupernóva típusokról beszélt egy fickó. S hogy a szétszóródott anyagból jönnek létre később a bolygók, olyanok is, mint a Föld, és hogy mi magunk valójában csillagok maradványaiból lettünk mind a több százmilliárd atomunkkal együtt.

Amikor ilyen dolgokat hallok, gyakran úgy érzem, mintha valami eltömné a torokom. Légszomjam lesz és néha enyhe halálfélelmem is. Meg is lepődöm, miközben újra tekerek egyet a rádió kis gombján, hogy a hosszú, recsegéssel vegyülő beszéd közben milyen nyugodtan lélegzek tovább. Gázburok, anyagvesztés, gravitációs erő, interferométeres mérés. Ilyesféle szavakat hámozok ki a hol erősödő, hol pedig gyengülő zúgás hullámai közül.

Állítólag egy nagy folt fehérlik az égen esténként; a csillag szétszóródott maradéka. Én azonban még nem láttam, mert egy egész hetet végiggüriztem a raktárban, hogy most nyugodtan, észrevétlenül hagyhassuk el a várost.

A lányom, Juli ül mellettem az anyósülésen. A nagyjából fél méter magas, vörös hajú babájával játszik, aminek olyan rémisztő az arca, hogy nem szívesen fordítom oldalra a fejem.

Kata, a volt feleségem, a hátsó ülésen alszik. A félrehanyatló arca tisztán látszik a visszapillantó tükör jobb alsó sarkában, s ahogy újra és újra rápillantok, az az érzésem, hogy csupán csak káprázik a szemem. És valójában valahol egészen máshol van, valaki egészen mással. Aztán néhány határozottabb pislogás után rádöbbenek, hogy ott szunyókál a hátsó ülésen, s ez hol zaklatottsággal, hol pedig idegenségérettel tölt el.

Nagyjából egy hét különbséggel történt, hogy bejelentette; elhagy, és magával viszi a gyereket is, illetve hogy kiderült: „a megszorító intézkedések miatt” nem alkalmaz tovább az ügynökség, ahol kilenc évig szerkesztőként dolgoztam. Ennek az utóbbi döntésnek persze nem sok köze volt a megszorításokhoz; inkább arról van szó, hogy kellett a helyem valaki másnak.

Azóta túl vagyok bő félévnyi jogi hercehurcán meg vagy három hónapnyi önsajnálaton és iváson, amit pont az értelmetlenség tesz nagyon is kézzelfoghatóvá. S tulajdonképpen az egészségből csak annyira emlékszem, hogy egymáshoz nagyon hasonló, óriási épületek belsejében megyek föl-le a lépcsőkön, s hogy olyan dolgokról be-

szélnék számomra ismeretlen emberek, melyektől dupla erővel ver a szívem, és folyamatosan izzadok. Az elmúlt pár hónap egyetlen fehér masszaként lebeg elöttem, amiben nem hogy napokat, de heteket sem tudok elkülöníteni egymástól.

Kata egy színházi előadás után közölte, hogy nem képes tovább együtt élni velem. Jó hangulatú estének indult. Még egy pohár bort is ittunk valahol a körúton a darab után, ami egy Médeia-átértelmezés volt.

Aztán, mikor hazaértünk, Kata felém fordult, és közölte, hogy ez *így* nem mehet tovább. Hogy ő már nem élvez gyakorlatilag semmit a kapcsolatunkból, s hogy friss, új dolgokra vágyik. És hogy sokat gondolkodott ezen, de kár volna meghazudtolnia magát, valahogy így. Hihetetlennek tűnik, de fel sem fogtam, amiről beszél. Úgy emlékszem, nevettem. Közben megpróbáltam megölelni, de ő szigorúan eltartott magától, én meg csak legyintettem és bementem a szobába.

Reggel arra ébredtem, hogy pakolja össze a ruháit. Mire kikászálódtam az ágyból és összeszedtem magam, már a gyerek cuccait is összerakta. Olyan precízen, helytakarékosan, mintha hónapok óta tervezgette volna az egészet. Ott álltunk az előszobában, s azt hittem, csupán csak kedve támadt ahhoz, hogy rám ijesszen. És az egész csak színjáték, bár még az előző estinél is pár fokkal komolyabb. Aztán megjött a kisbusz, amibe két férfi nagyjából tíz perc alatt bepakolt mindent. Néhány olyan tárgyat is, amit azóta is a sajátomnak érzek, ám ahogy a két kertészadrágos szállító hordta kifelé a cuccokat, nem nagyon voltam képes ellenkezni.

Egy hetet szinte kataton állapotban töltöttem. Vártam Kata hívását, hátha beismeri, hogy tévedett, és elhúzhatom a dolgot addig, míg tényleg büntudata lesz. Egyik reggel aztán meg is csörrent a telefon, de nem Kata volt, hanem a főnököm, aki szigorú hangon közölte, hogy amennyiben képes vagyok rá, másnap menjek be, mert sürgősen beszélnie kell velem. A szavaiból nemcsak arra következtettem, hogy mindez bajt jelent a számomra, hanem hogy valamiért tudja, milyen szánalmas állapotban vergődöm otthon a kádban vagy a kanapén fekve, megközelítőleg ugyanabban a pózban. Másnap az irodában semmiféle jelet nem érzékelttem az arcán, aminek a sajnálathoz, esetleg a büntudathoz volna köze, s miközben megformálta az ajkaival, hogy többé nem vagyok a cég alkalmazottja, szokatlan, idegesítő érzés kerített hatalmába, mely egyértelműen a profizmusával függött össze.

Azóta voltam eladó egy boltban. Szállítottam bútort. Két hónapja pedig egy áruházban pakolom éjszakánként az árucikkeket, ami semmiféle kockázattal nem jár. Talán ezért sem hagytam ott még mindig.

Megállás nélkül az égen történt eseményről van szó, bármerre is tekergetem a kapcsolót. Sosem kerestem a csillagképeket, még a tiszta nyári éjszakákon sem; most mégis kíváncsian várom, milyen lesz a látvány, ha a városon kívül, csupán a falu utcáján pislákoló lámpák fénye mellett nézhetek föl az éjszakai égre. A fény azonban még mindig vakít, pedig a horizont aljáig gurult már a Nap égető korongja.

Két órája lehetünk úton. Szeretem figyelni, ahogy mozdul a táj az alkonyatban. És ahogy gyűlik a sötét a horizont szélén, mintha szívna magába a színeket. Sűrű-

södvé először teltebbek lesznek, aztán fokozatosan megszűnnek, és beáll a jól ismert, egyenletes csönd.

Jó ideje úgy ólálkodik mellettünk a táj, hogy úgy érzem; eltévedtünk. A bokrok és a fák ismeretlen magasságba húzódnak; a zöld árnyalatai pedig olyan csíkokban futnak föl-le az utat szegélyező füves pusztán, mintha egy összefüggő békanyáj hullámzó tömege lenne.

Juli folyamatosan dúdol. Pár percenként fölnevet. Sőt, mintha szavakat hallanék időnként, s elképesztő, miként produkálja egyszerre ezeket a hangokat. Látom, hogy föl-le emelgeti a fehér ruhával fedett műanyagtestet, s magában felelget a kérdésekre, amiket ő maga tesz föl a babának. Beszél vele, egyértelmű. És annak ellenére, hogy érzem, nincs ebben semmi különös, mégis rémisztő az érthetetlen párbeszéd, miközben rálépek a gázra, hogy jobban elmosódjon körülöttünk a táj.

– Hogy hívják a barátnődet? – kérdezem. Közben újabb recsegés hasít be közénk.

– Julinak hívják, de ő nem a barátnőm – feleli úgy, hogy nem néz rám, csak följebb emeli a babát és a száját csücsöríti. Látom, hogy motyog valamit, de nem tudom leolvasni a szájáról a szavakat, mert az utat figyelem.

– Nem a barátnőd? Hát akkor kicsoda? – kérdezem még.

– Látnod kéne, hogy kicsoda. Nézd csak meg jobban – mondja, és tüntetőleg följebb emeli a nagy fejű műanyagnőstényt. A festett szemei fölött vastag sérülés fut keresztbe, és ez jócskán öregíti. Bár amúgy is, ahogy most jobban szemügyre veszem, egy jó testű ötvenesnek fest, nem egy lányom korabeli játszópajtásnak. Hol az útra, hol a babára nézek, amit a lányom közelebb tol hozzám.

– Nem tudom, ki lehet – felelem.

Juli mosolyog, aztán nevetni kezd. Visszább húzza a babát. Fölemeli, majd az arcába néz hosszan, mintha farkasszemet nézne vele.

– Én vagyok, csak idősebb koromban. Pont így fogok kinézni, mikor öreg és csúnya leszek – mondja furcsa mosollyal az arcán.

– Aha – felelem. Más hirtelen nem jut az eszembe.

Egyenes vonalban, hosszan nyúlik előre az út. A vége egy összesűrűsödött fekete pont, ahol az ég és a föld összeér valahol Dél-Keleten. Elfordítom a fejem. Közben erősen fogom a kormányt, hogy jobban érezzek minden apró rezzenést, ahogy a göröngyök miatt hullámszik az autó az úton. Juli még mindig a babát nézi, s amikor én is odakoncentrálok úgy egy másodpercre; fölfedezem a hasonlóságot, amit talán csak a morbid kijelentése hoz létre a fejemben.

Olyan sávba érünk közben, ahol jól fogható a rádióadás. Szinte teljesen kitisztul a párbeszéd, amit eddig a zúgás érthetetlen mormogássá butított. Idegesítő, vinyonyogó hangon beszél a műsorvezető. De mivel sok érdemi információt nem hallottam az elmúlt két órában, nem tekerem tovább a kapcsolót.

– Értem, ez igazán nagyon érdekes. És milyen távolságban történt mindez a Földtől?

– Nehéz pontosan megítélni a Betelgeuse távolságát, mivel egy változócsillagról van szó...

– Aha, egy változócsillag. Mit is jelent ez?

– ...Szóval, olyan öt-hatszáz fényév körül lehet a Földtől. A változócsillag esetében pedig arról van szó, hogy vagy a fizikai változások vagy a kísérőcsillag fedése miatt, a fényessége nem állandó. Röviden így tudnám ezt...

– Ez rettentő érdekes. És mi lesz, ha a Nappal is ez történik majd? Akkor nagy bajban leszünk, ugye?

– Akkor nagy bajban lennénk, ha egy közeli csillaggal ez történne, igen. De megnyugtathatok mindenkit, hogy a Nappal *ilyen* nem történik majd. A központi csillagunk túl kicsi ahhoz, hogy szupernóva váljon belőle. A halála másmilyen lesz, mint mondjuk a Betelgeuse-é.

– Miért, milyen lesz?

– Mint ahogy mondtam, nem válik szupernóvává, vagyis nem robban föl. Minden bizonnyal vörös óriássá duzzad, mintegy négy-ötmilliárd év múlva. Ez azért következik majd be, mert az üzemanyagként szolgáló hidrogén, amit a Nap a fúzió során...

– Folytassa, folytassa, csak aztán majd reklámozunk kell...

– Szóval, kitágul, aztán összeroskad és egy fehér törpe marad utána. Nagyjából ennyi.

– Ennyi?

– Röviden ennyi.

– Négy-öt milliárd év múlva?

– Nagyságrendileg igen.

– Az jó sok.

– Az valóban.

– Hát, ez igazán megnyugtató. Ami azt illeti, én alig várom az estét, hogy végre újra láthassam a Betel...

– Betelegeuse-t.

– Igen, köszönöm! És bizonyára hallgatóink sincsenek ezzel másként! Ne feledjétek, hogy van egy játékunk; fotózzátok le magatokat a csillaggal, és töltsétek fel az oldalunkra. A beküldött képek tulajdonosai között értékes nyereményeket sorso-lunk ki. A részletekről később. Most egy kis zene meg reklám jön, de utána tovább beszélgetünk erről a különleges eseményről!

Zene szűrődik ki a készülékből, amibe újra beleszűrődik a recsegés.

– Apa, mi az a csillag? – kérdezi Juli váratlanul, s rám mereszti nagy, zöldes szemét. Ebben a szűrődő fényben olyan, mint egy macska. Megmozdul kezemben a kormány. Fokozatosan kifelé húzódnak a jobb oldali árok felé, de aztán korrigálok, s még időben visszairányítom a kocsit a szaggatott vonalak és fűcsomók szegélyezte sávba. Átfut az agyamon vagy három variáció is, de egyik sem nyugtat meg. Rádöbbenek, hogy valójában nem tudok pontos választ adni erre a kérdésre, főleg úgy, hogy Juli is megértse. Valamit azonban mondanom kell.

Oldalra fordítom a fejem. Juli mozgatja a babáját, s hol rá, hol pedig rám néz, várva a választ a kérdésére.

– Tudod, kicsim, az olyan, mint a Föld, csak sokkal nagyobb. A felszíne pedig forró, és... – nem fejezem be a mondatot, mert nem lenne értelme. Juli megint dúdol valami dallamot, aztán hirtelen abbahagyja. Rám néz.

– A Nap az egy csillag, ugye?

– Igen, az egy csillag – felelem.

– Akkor nem hiszem, hogy olyan volna, mint a Föld – teszi hozzá. Kétségtelenül igaza van. És csak azért kérdezek vissza, mert kíváncsi vagyok, mire gondol pontosan.

– Miért, szerinted milyen?

– Olyan tündöklő, mindig világít. A Föld nem világít, az csak úgy van – mondja, s közben fél szemmel látom, hogy a baba ruháját igazgatja. – A Föld mindig látható, még éjszaka is. A csillagok pedig néha elbújnak és akkor nem lehet őket látni.

– Igen, teljesen igazad van – mondom. Az út ezen a szakaszon még az eddiginél is göröngyösebb; néhány nagyobb rázkódás vonul végig a kocsin.

– Apa, nagyon sok csillag van?

– Nagyon-nagyon sok.

– És a Nap a legnagyobb csillag? – kérdezi még.

– Nem, vannak nagyobbak is – válaszolom. – Miből gondolod, hogy az a legnagyobb?

– Mert az a legfényesebb, nekem az a kedvencem – mondja, és nevet. Teljesen logikus, amit mond, így nem próbálok elmagyarázni, mitől a legfényesebb, mert a végén még jobban belezavarodnék az egészbe.

– Jól van – mondom még.

Nem vagyok képes koncentrálni, mert folyamatosan erősödik a recsegés, mely a rádióból ömlik kifelé. Tekergetem a kapcsolót, de egyre rosszabb. Úgyhogy inkább benyomok egy gombot, majd csönd lesz.

Az utat vastag diófák szegélyezik. Sűrűn borítja őket a termés és a lombkoronájuk árnyékot vet az aszfaltra, miközben még vörösebbé válik az ég alja.

– Miért kapcsoltad ki? – szűrődik előre Kata hangja. Olyan öblös, mintha gyulladt lenne a torka, pedig csak most ébredt. A visszapillantó alsó sarkában látom, hogy följebb emeli a fejét. Nyújtózik. Nem tudja teljesen széttárni a karjait.

Ismét rácsodálkozom, hogyan tudta ennyire elváltoztatni az ábrázatát. A fél éve még göndör, vörösesszőke fürtjei most egyenes szálú, vékony, barna deszkákként ölelik körbe a fejét. A fehér szegélyű ruhájában meg pont úgy fest, mint aki apácának öltözött, hogy eltűnhessen a tömegben. A szája vékonyabbnak látszik így, és a szeme is beesettebb. A barna alaptónus idősebbé teszi az arcát.

Amikor pár hete becsöngetett, s először megláttam ezzel az új ábrázattal, nem ismertem meg. Rémult tekintettel figyeltem fél órán át az arcát, s közben arról beszélt, hogy Juli asztmája súlyosbodott, s hogy az orvos azt javasolja: amikor csak lehetőségünk nyílik rá, vigyük el a városból. Nem is az döbbsentett meg, hogy nem azt

az embert láttam, aki hozzám jött. Hanem hogy még ahhoz képest is teljesen más, mint aki fél éve kilépett az ajtón és bezárta maga után. Figyeltem az arcát, a gesztusait, és úgy láttam; pont annyira nem tud ezzel az új nővel mit kezdeni, mint én. Azt viszont azóta sem tudom, melyikünk tévelygése zavar jobban.

– Hány óra van? – kérdezi még öblösebb hangon. Látom, hogy próbálja elfojtani az ásítást.

– Háromnegyed hat – felelem, miután ránézek a halványan villogó zöld számokorra a műszerfalon.

– Miért kapcsoltad ki? Jól esett, hogy elnyom ez a kis duruzsolás... – mondja, s közben előre nyúl és megbirizgálja Juli fejét, aki fölnevet, mozgatja a babát a kezében, azt játszva, hogy együtt örülnek.

– Az lehet. De azért az nem volna annyira jó, ha engem is elnyomna, ugye? – kérdezek vissza.

– Nagyon vicces. Téged nem nyom el semmi.

A visszapillantóban összeakad a szemünk, de azonnal elkapja a tekintetét.

– Hogy idegesített állandóan, hogy nem vagy képes aludni mellettem... – teszi még hozzá.

– Én senki mellett nem tudok aludni – mondom.

– Szuper.

– Most ezen muszáj összevesznünk? Mit csináljak, ha így van?

– Mit tudom én, szedhettél volna valami...

– Valami szart, hogy aztán nappal is olyan kómás legyek, mint egy mérgezett légy?

– Az meg milyen?

– Olyan, mint én, ha szedtem volna valami szart – igyekszem lezárni az értelmetlen vitát.

Juli közben hátrafordul. A szemem sarkából látom, hogy följebb emeli a babát. Érzem a mozgásán, hogy ha váltanom kell, útban lesz. A kocsi néhány erősebb rázkódás után simább útszakaszra ér, a szemben lévő sötétség pedig mélyül. A színek a vörös felé tolnak Nyugaton. Mellettünk laposan húzódik szét a táj minden irányba. A távolságok nehezen mérhetőek. Pár perce nincsenek már fák sem, és ha rejtőzik zöld valahol, az is egyenletes szürkévé fakult az alkonyatban.

– Kicsim, húzd arrébb a lábad, mert így nem tudok vezetni – szólok rá Julira, aki tovább mászik hátrafelé. Ki is bújt már a biztonsági öv szorításából, s ahogy oda-oda pillantok, önkéntelenül elképzelem, mi történne, ha fékezni kellene egy nagyot. Újra szólok, de rám se hederít. Közben látom, hogy az anyja kifelé néz az ablakon. Az arcát beteríti a lemenő Nap fénye.

Juli beteszi a lábát a két ülés közé, egy zökkenés után aztán megcsúszik, és a baba arca szinte az arcomba csap. A puha test pedig bezuhan az ölembe. Juli ezalatt a vállamra támaszkodva próbál hátrajutni.

– Juli – ejtem ki a nevét valamivel hangosabban.

– Ne kiabálj a gyerekekkel, rendben? Érti, amit mondasz, kurvára nem kell felemelned a hangodat. Oké? – szólal meg Kata hátul, majd előre nyúl és a tükörben látom, ahogy a két válla alatt megemeli Julit, és hátrahúzza maga mellé.

– Oké – felelem. Kiveszem az ölemből a babát és a másik ülésre teszem; egy rázkódás után aztán lecsúszik az ülés előtti, sötét térbe. Megpróbálom fölvenni, de ahhoz, hogy elérjem, előre kéne dőlnöm és nem látnám az utat. Így inkább hagyom a fenébe. Közben azon gondolkodom; mennyivel jobb az, hogy ő ilyen szavakat használ, mint hogy én kissé fölemelem a hangomat; s némi büszkeséget érzek, hogy végül is képes vagyok mindezt magamban tartani.

– Anyádéknak ugye mondtad, hogy jövök? – kérdezem, és próbálom a tükörben megtalálni Kata arcát, hogy lássam, hogyan reagál. Azonban a mögöttünk jövő autó beáramló fénye nagy, fekete foltta sötétíti a fejét.

– Mondtam, persze – feleli röviden.

– Nem furcsállták a dolgot?

– Nem, egyáltalán nem furcsállták.

– Tudnak róla, hogy mi történt?

– Persze, hogy tudnak róla. Akkor is tudnának róla, ha nem mondtam volna, hisz ismered őket... – mondja még.

– Jó, ez igaz. De azért ez elég... hogy is mondjam....

– Elég... milyen?

– Hát, furcsa.

– Hogyhogy furcsa?

– Nem tudok most jobb szót erre.

– Miért? – kérdez tovább, és már érzem, hogy erősebben lüktet bennem a vér.

– Mindegy.

– Mindig ezt csinálod.

– Mit csinálok? – kérdezem, s kissé jobbra húzom a kormányt, mert a mögöttünk lévő autó kielőz, és jó hosszan tart, míg elénk kerül.

– Hát ezt, hogy mindig mások véleményére hagyatkozol.

– Nem erről van szó. De azért az nem szokványos, hogy fél éve nem vagyunk már együtt, és aztán közösen megyünk le a szüleidhez, mint egy normális család...

– Nem mint egy normális család, csak mint olyanok, akiknek van egy gyerekük. Aki ráadásul beteg.

– De szépen mondtad...

– Most mi a fene bajod van?

– Semmi – felelem.

– Gondot jelent, hogy lehozol minket? – kérdezi számonkérőn.

– Jesszusom, ezt most honnan találtad ki? – kérdezem, s közben az jut eszembe, hogy tényleg gondot jelent, még ha nem is azért, amire ő valószínűleg gondol.

– Így érzem – válaszolja. Aztán előrébb hajol, és úgy folytatja. Talán azért, hogy Juli ne hallja a szavait.

– Még ezt az áldozatot is képes vagyok meghozni, képzeld el! Fontos a gyerekeknek, hogy együtt is legyünk...

– Akkor talán nem kellett volna elmennetek – válaszolok, és próbálok a lehető legkevesebb érzelmot belevinni ebbe a mondatba. A másik autó, még mielőtt teljesen megelőzne, elkezd befelé húzódni a sávba, s ha nem rántanám el a kormányt, valószínűleg nekünk jönne. – A kurva... – mondom, de szerencsére elharapom a végét. A tükörben felvillan Kata; megvető arccal néz rám.

Miután sikerül egyenesbe hoznom a kocsit, néhány percig csöndben haladunk tovább. Csak a menet zaj egyenletes bűgása hallatszik meg pár kisebb rázkódás hangja, s ahogy Juli hátul néha kuncog egyet-egyed.

– Hátraadnád a babát? – szólal meg Kata.

– Muszáj most? Nem nagyon szeretnék forgolódni.

– Én meg nem szeretném, ha a gyerek visszamászna – mondja, s közben megjelenik Juli feje a tükörben. Hallom is, hogy mozgolódik.

– Akkor tartsd magad mellett – mondom még.

– Szerinted menne? – kérdezi színlelt értetlenséggel.

– Igen, szerintem menne. Kérd meg, hogy maradjon ülve.

– Ha ideadnád a babát, akkor erre nem lenne szükség.

– Erre egyáltalán nincs szükség – teszem hozzá. – De fontos az, hogy lássam az utat, miközben kilencvennel haladunk.

– Akkor álljunk meg!

– Dehogyan állok meg! Legfeljebb fél óra és ott vagyunk. Minél előbb oda akarok érni, nem szeretek sötétben vezetni.

– Juli, maradj nyugton egy kicsit. Nemsokára odaérünk, és akkor visszakapod a babádat – mondja Kata, és némi elégedetlenséget érzek a hangjában. Bár lehet, hogy csak azért, mert ezeket a mondatokat alig hallom.

Juli feje ismét megjelenik a tükörben. Azon keresztül engem néz.

– Mi az, kicsim? – kérdezem tőle, miközben hol rá, hol pedig az egyre szürkébbé váló útra nézek, amin két gömbölyű sárga foltként lüktet az autó lámpáinak fénye.

– Hol van Juli? – kérdezi akadozó hangon.

– Ki? – kérdezek vissza.

– Hát Juli... – mondja kétségbeesetten, bennem meg valahogy összecúsznak a dolgok. Ertelik vagy két másodperc is, míg felfogom, hogy a babáról van szó.

– Lecsúszott a földre és most nem tudom fölvenni – válaszolok.

A lányom vinnyogó hangot ad ki, ami mintha szavakból állna, de úgy eltorzulnak az egyes szótagok, hogy fogalmam sincs, mit mond pontosan.

– Vedd fel – mondja aztán.

– Kicsim, nem tudom most fölvenni, mert vezetek. Ahhoz előre kéne hajolnom, és akkor nem látnám az utat.

– Nem baj, vedd fel!

– Nem tudom most fölvenni.

– Kérlek, vedd fel – mondja olyan selymesen, szótagokká nyújtva a szavakat, hogy végül meglágyul a szívem.

Oldalra hajolok, s közben figyelem még az utat, hogy nem jön-e egy kanyar, vagy valami buktató, ami veszélyessé teheti a műveletet, amire készülök. Az út egyenesen nyúlik előre, mint egy hosszan letépett, szürke vászondarab. És amint meggyőződöm róla, hogy csak minimális kockázattal jár a mozdulatom; bal kézzel a kormányt fogva lefelé húzódok a sötét, ülés előtti tér felé.

Érzem, hogy a rekeszizmom erősen húzódik, ahogy veszem a levegőt. A jobb karommal nyúlok a baba irányába. El is érem a kis lakkcipőjét. Csúszik, mintha zsírral kenték volna be. A sebességváltó szinte a mellkasomba fúródik valahol a gyomorszájam fölött. Végül megfogom a lábszárát, húzom magam felé; kiemelem a sötétből és emelkedni kezdek.

Megszűnik a nyomás a mellkasomon. Az izmaim ellazulnak a tüdőm és a gyomrom körül. Jobbra húzódnak a rádió gombjai, a műszerfalon villogó óra zöld számai elmosódnak, miközben már Juli visító hangját hallok meg Kata egyetlen mondatát, ami annyi, hogy: Fékezz!

Elrántom a kormányt, mert néhány barnás testet látok az úton előttünk a lámpák fénykörében. Zökken párat a kocsi, majd egy hatalmas csapódás után zúgást hallok, végül sötét lesz.

Valami kopog. Hallom, de mégsem tudom eldönteni, honnan érkezik felém a hang. Csupán a műszerfal körvonalait látom meg a zölden villogó számokat. Mintha összehúzódott volna minden. A kormány, a műszerfal felső része. Még a szélvédő üvege is, amin a repedések sűrű rácsszerkezetet alkotnak. Megmozdulok. A lábam beszorult. Hiába próbálom mozgatni; nem megy. Valami nedveset érzek a szám szélén. Kidugom a nyelvem. A légszak ugyan kinyílt, de lötytyedt kis csomóként hever az ölemben meg a műszerfal és a kormány nagy részén, ami úgy rám mászott, hogy fogalmam sincs, hogyan fogok kijutni a kocsiból. A fehér anyag rám tekeredett, és a biztonsági öv is úgy szorít, mintha az üléshez lennék szögezve. Újra hallok a kopogást. Mintha egy tárna mélyéről jönne. Zúgássá, sípolássá alakul a fülemben. Talán csak a fejemet ért ütéstől lehet. Kintről szokatlan fény szűrődik be. Kata, szólalok meg, de nem hallok tisztán a hangomat, csupán egy belső zúgást, mintha levegőt pumpálnának keresztül a fejem. Válasz nem érkezik. Megismétlem, de most is csak a belső prérhang árasztja el a fülemben. Balra fordítom a fejem. Egy férfi sápadt arcát pillantom meg az üvegen kívül. Forróság önti el a testem; adrenalin áramlik szét az ereimben. A mellkasom húzódik össze egyre jobban. A férfi mutogat valamit. Rángatni kezdi az ajtót. Meg se mozdul. Látom, hogy mozog a szája. Nem értem, amit mond. Ingotom a fejem. Valami olyasmit mutat, hogy fordítsam el, s közben megemeli a kezét, amiben egy fahusángot tart. Kezdem érteni; nyilván be akarja törni az üveget. A jobb vállamra szorítom a fejem. Hangot alig hallok, pedig a fejemtől fél méterre zúzza be az ablakot. Nem érzem a bőrömnök csapódó üveg darabjait, se a beáramló levegőt, amint fokozatosan ellepné az autó belsejét. A fejem szinte lángol. Visszafordítom az ablak irányába. Látom, hogy a

férfi a keret széléről próbálja leszedni az ott ragadt üvegdarabokat. Az egész autó összesement. Be vagyok csomagolva az ülés és a műszerfal közé. A bal karomat a deformálódott kormány miatt nem vagyok képes mozgatni, a jobb kezemet pedig feltehetőleg azért, mert eltört. A fickó közben a maradék üveget is kipiszkálta az ablakkeretből. Néz rám, mozog a szája, de csak artikulálatlan hangokat hallok. Inगतom a fejem. Szeretném mutatni neki, hogy talán az ütés miatt nem értem, amit mond. De továbbra sem tudom mozgatni a kezem. Behajol az ablakon. Először a légszák rám csavarodott maradékát emeli ki, majd a nagyobb üvegdarabokat. Kint a szél zúgása csak motoszkálás, pedig a légszák kidobott foszlányai a férfi mögött ide-oda kavarnak a sötét színű földön, mint egy szellem. Vászonzsebkendőt vesz elő a nadrágja zsebéből. Föl-emeli, végigtörli vele az arcomat. Olyan puhán, óvatosan, ügyelve a szememre, mintha Kata csinálná. Figyelem a férfi vaskos, csontos állát, az egyenetlen borostát a képén, és a vágást a homlokán, amiről Juli babájának feje jut az eszembe.

– Hol van Juli és Kata? – kérdezem. Nem hallom a saját hangomat. A férfi csak ingatja a fejét. A zöldes-szürkés szemében lomha bizonytalanság lebeg, ami az egész csontos, zömök arcát szelíddé teszi. Próbálok megmozdulni. Kiemelni a karom a szorításból. Nem megy. Néhány erősebb mozdulat, pár rángatózás után zihálok. A fickó elemeli a kezét az arcomtól. A fehér vászondarab nagy részét vörös folt színezi el; a vérem. Hátrébb lép. Így már jobban látom, és nemcsak a fejét. Fehér, vékony, néhol szakadt ing van rajta és egy hosszú vászonnadrág. Nem tudom megítélni, hogy pontosan mennyire, de nagyon magas lehet. Vagy két méter legalább. Esetlenül mozog. Láthatóan nehezebb esik kordában tartani a nagy testét, ami csupa izom. Az arcát fehér, éles fény színezi be. Fogalmam sincs, honnan jöhet. Mintha egy reflektor fénye verődne vissza a fehér ingéről és az arcáról. Nézegeti az autót. Talán azt kutatja, hogyan tud kiszedni a belsejéből. Aztán olyasmi történik, amit elképzelni sem tudtam volna korábban. Közelebb lép az autohoz. Megfogja az ajtókeretet; a bal kezével valahol fölül, a fejemhez közel, a jobb kezével ott, ahol nem látom, és két vagy három határozott mozdulattal leszakítja az autó testéről. Áll egy darabig a kocsijának ajtajának vázával, majd leteszi, mintha csak egy széket tenne arrébb. Úgy tűnik, ferdén állhat a kocsi, mert szív valami srégen lefelé. Elkezdek kifelé csúszni a műszerfal és az ülés közti részből. A tudóm környéke húzódik, mint a lufi vékony hártyaszerű anyaga, mely a túltöltéstől mindjárt elpattan. Mozdul felém. Látom a lábait, de mielőtt hozzám érne, szó szerint kidőlök a kocsi összetömörült belsejéből, mint egy tehetetlen bábu. A földön fekszem. Valami ősi pózban, mely ugyanakkor elég kényelmetlen. Lüktet a homlokom. Két kéz alá nyúl. Egyenesbe jön az árok pereme; felbukkan az út szürke felülete meg a kocsi eleje, ami gyakorlatilag nincs is. Nem bírok sokáig egy pontra fókuszálni. Hullámszik a kép előttem. Sugárzik ez a fehér fény, mely a körülöttünk húzódó tájnak szokatlan tónust kölcsönöz. Teljesen lapos minden. Csak az úton egymás után következő jelzőrudak merednek ki a földből. Próbálok kihúzni magam. Nekitámaszkodom az autónak. A fickó közelebb lép, megérinti a hátam. Közben csak annyit mondom, hogy minden rendben, de érzem, hogy ez némi túlzás, főleg, hogy csupán tompa morajként lüktet mindkét szó, amit nem tudnék értelmezni, ha másvalaki mondaná. De aztán,

ahogy a szemem túlhalad a jelzőrudakon, és elindul fölfelé arról a szürkés-fekete peremről, amiről fogalmam sincs, milyen messze lehet, s hogy az az ég-e egyáltalán vagy a föld szokatlan fényel burkolt felszíne, egyszer csak megpillantok egy kusza, fehér és néhol narancs színben játszó gömböt, ami egészen biztos, hogy nem a Hold. Mintha valami szétfröccsent volna az égen, amit ugyanakkor egyben tart egy ismeretlen erő. Nem bírom levenni róla a szemem. Pedig már ég a tarkóm, és azt hiszem, vér csurog le a jobb arcfelemen, valahonnan a fülem környékéről. Minden ebben a lágy fényben fürdik. Néhányszor elindul a tekintetem körbe, s aztán többször is visszatérek a fényes foltra. Nem tudom, hogy az égnek pontosan melyik részén lehet. Átnézek az autó fölött. Látom a hosszan elnyúló, lapos tájat, az út szürkés, néhol hullámzó felületét, a fűcsomókat a mezőn, az út túloldalán elterülő szántóföldön egy házat jó messze, ami az egyetlen domborulat a tájon. Kata, mondom magamban. Benézek az autó belsejébe. Az összetömörült tér sötét, s ahogy hátrébb lépek, hogy lássam a hátsó ülést is, rádöbbenek: az autó üres. Se Kata, se Juli nincs sehol. Fölemelem a fejem. Ismét körbejáratom a tekintetem, hátha csak nem vettem észre őket a kocsi közelében. Semmi sem mozog. A szél is elállt. Egyetlen autó sem közeledik az úton. Elkiáltom magam. Semmi válasz. Csak a néhány másodpercenként ismétlődő lüktetés visong a fejemben. Közben tapogatom a combom körüli részt. A telefonom a jobb zsebemben lapul. Kiveszem. A képernyő szilánkjai leperegnek a földre, megcsillan rajtuk a fehér fény, s bár a telefon is áraszt magából némi világosságot, a gombokat hiába nyomogatom, használhatatlan az egész.

Hosszú idő telik el, mire összeszedem magam annyira, hogy elinduljunk. Egyetlen autó sem halad el mellettünk. Villódzó pontokat látok minden pislogás közben. Levetem az ingem. Muszáj volt letörölnöm az arcomat. Próbáltam szót érteni a férfival, de ha beszélek, a látásom pár másodperc után összezavarodik. Kata és Juli továbbra sincsenek sehol. Ki van száradva a szám. A szápadlásom vékony csíkban fölszakadt; egy keskeny kis húsdarab lifeg a számban. Muszáj birizgálnom a nyelvemmel. Összevissza kavarnak a fejemben az emlékek. A szakításunk jut eszembe; majd ahogy pakolom monoton egymás után a dobozokat és flakonokat a raktárban. Misi, az egyik újdonsült haverom, aki, mikor nevet, hörgő hangot ereszt ki magából, mintha egy lerobbant motor próbálna újra üzembe állni a mellkasában. Kata jut eszembe, s ahogy nevet azon a fényképen, amit egy görög szigeten készítettem róla. Nagy, kopár sziklán áll, az ujjatlan pólója mentén rákvörös a bőre; felém nyújtja a kezét, s az fehér a habtól, amit aztán a testére kent. Juli jut eszembe, mikor az első lépéseit tette egy hatalmas fésűvel a kezében, amiről azt hihette; biztonságot adó menedék. És ahogy fejbe lőnek egy labdával az általánosban, amitől elvesztettem az eszméletemet. Majd az jut eszembe, mikor nem tudtam leszállni a buszról edzésre menet, mert az ölembe tett táska miatt merevedésem volt. Végül annak a párbeszédnek az emlékei merülnek föl, amit talán a rádióban hallottam. Próbálok felidézni a csillag nevét. Nem megy. Ha a kezdőbetű előbukkanna valahonnan az agyam blokkolt szegletéből; talán kifutna az egész. Ám hiába próbálgatom magamban a betűket, nem ér ki a szó a nyelvem hegyére. Az út

túloldalán kopár földsáv húzódik szét, mintha felégették volna a tájat. De olyan hatalmas területen, hogy ezt nem tartom valószínűnek. Csak itt-ott tarkítja néhány fűcsomó a sötét színű földet, amin szokatlan pára lebeg. Talán a fönről érkező fény miatt van így. Amit közben a férfi beszél, még mindig nem értem. A távolban lévő ház felé mutogatott. Annyit le tudtam olvasni a szájáról, hogy *arra*. De csak ezt az egy szót. És hiába mondott még sok minden mást is, az ajkának ferde mozgása lehetetlenné tette, hogy kisilabizáljam az egymás után következő betűket és szavakat. Tényleg nagyjából két méter magas lehet. És a karjai olyan hosszsan nyúlnak le a teste mellett, hogy szinte a térde vonaláig érnek. Lomhán, nehézkesen mozog, mintha hozzám akarna igazodni. Az ingén hosszú szakadás fut végig a jobb oldalon. Kitüremkednek a vastag izmai. Barna a bőre; láthatóan az egész nyarat kint töltötte a pusztán. Most veszem csak észre, hogy nincs rajta cipő. A lábfeje majdnem teljesen fekete, csak a körmeiről szűrődik vissza némi fény. Nem nagyon törődik velem. De ez nem a személyemnek szól. A járásából, arról, ahogy néha a bal keze egyet-egyet rándul, s hogy folyamatosan mozog a szája, csak arra tudok következtetni, hogy még sincs teljesen itt. Hirtelen iszonyatos módon zúgni kezd a fülem. Megint mintha levegőt, vagy annál is sűrűbb anyagot próbálnának befelé nyomni a fejembe. Feszít a homlokom és a tarkóm. A horizont lassan ferdülni kezd. A földnek támaszkodik a vállam. Az ég fehér fénye egyenesen az arcomba világít. Gyönyörű. Nem bírom hosszsan nézni, mert apró, pattogó szemcsék lepnek el mindent. Muszáj lecsuknom a szememet. Még a szemhéjamon keresztül is látom a tejszerű fehérséget; szokatlan forróság jár át; hullámokban vonul végig a testemen, aztán megszűnik a nyomás, meleg nedvesség húzódik lefelé a nyakam irányába, és visszatér a zúgás, amit csakis akkor hall az ember, ha csönd van. Újra állok. Kinyitom a szemem. Jócskán eltávolodtunk az úttól. Minden mozdulatlan. A fickó megérinti a vállam. Megpróbál alám nyúlni, mintha föl akarna emelni. Arrébb húzódok, és mutatom neki, hogy egyedül is megy. Olyan képet vág, mint aki egyszerre illetődött meg, s akit azért bánt a visszautasítás. Látom az arcán, hogy lehangolt lesz. Le is szegezi a fejét. Hosszan nézem a földet, mert ilyen színűnek még sosem láttam. Közben néhány gördülő földdarab vonul arrébb. Feltűnik, hogy egy nagy tócsa kerül el tőlünk csupán pár méterre. Tejfehér az egész. Hullámokat gerjeszt rajta a szél. A kis domborulatok végigfutnak a fehér tükör felszínén, s mintha befutnának a sötét színű föld alá. Közelebb húzódok a hosszsan elnyúló víztömeghez. Csak pár centi mély lehet. Lassan hajlítom be a lábaimat. A jobb kezemmel a nedves földre támaszkodom. Ebből a magasságból úgy tűnik; a tócsa is az égbolt része. Rámeredek a lapos fehérségre. Egyetlen nagy, mozdulatlan fehér tükörré változik a táj, és minden, ami fönt van, megvan lent is. A víztömeg fölé hajlok. A fehér fényben éles körvonalat kap az arcom és a seb, akár egy lyuk, tátong a fejemben. Erősödik a szél. Kiegyenesedem. Visszafordulok az út irányába, hogy szóljak a férfinak. Nem látom sehol. Csak az útig kifutó hosszú földsáv nyúlik el előttem. Körbefordulok. Fűcsomók, egy gémeskút, a tócsa, arrébb néhány épület. Figyelem a házak közötti térséget, ahol valami mozog. A jobb lábamban újra belobban a szokatlan melegség. Elindulok az épületek felé.

Nem egyetlen ház áll előttem, hanem épületek egy csoportja. Bevonszolom magam a velünk szemközt lévő kis térre, amit néhány hosszú raktárépület ölel körbe. Meg egy egészen kicsi ház, aminek tornáca van. Jóval korábban épülhetett, mint a többi. A tetőszerkezetét friss deszkákkal erősítették meg, melyek a fényben szinte világítanak a többi, idősebb deszka között. A tér közepén rozsdás, darabokra bomlott, földbe süppedt traktor áll. Tőle nem messze csupasz eperfa. Az egyik épület tövében fölhalmozva néhány köbméternyi, husángokra szabdalt fa. A traktor mellett vaskos betonvályú nyújtózik a földön. Az is jócskán beette magát a homokos földbe. Közelebb húzódok hozzá, majd ráengedem a testem az érdes felületre. Kifújom magam. Vissza fordítom a fejem az út irányába. Talán egy kilométerre lehet. A fehér, szórt fényben néhány apró pont halad el. Közben egy hosszúkás árnyék suhan el mellettem. A földbe süppedt gép mögül természetes, fehér test mozdul kifelé. A kutya rám néz. Nagyjából két méter lehet közöttünk. Arra gondolok, hogy sehova sem tudok menekülni előle. Mozdul felém, aztán valami megakasztja. Látom, hogy kötéllel egy vékony fém huzalhoz van kötözve, amit a kisebb ház és az egyik szomszédos épület közé feszített ki valaki. A kötélen olyan rövid, hogy csak a huzal mentén képes mozogni. Két lábra áll. Hirtenen megfeszül a kötélen. Hátrabucskázik. Újra föláll. Megint felém fordul. El akar szakadni a kötött pályáról; de ismét megfeszül a kötélen és visszarántja az állat testét. Ez ismétlődik jó néhányszor. Mintha egy fehér, izzó gömb forogna a szürkés-feketés földön. Aztán kiáltást hallok. A kutya megmerevedik, a deszkázott tetejű ház felé fordul. A tornácon egy egészen alacsony, hosszú szoknyás, öreg nő áll. Éles füttyszó hasít a levegőbe. Az arcának csapódik, annyira éles. A kutya szűkölni kezd. A földre fekszik, egészen összehúzza magát. A hosszú huzal mentén kúszni kezd a földön a ház irányába. A jobb hátsó lába rövidebbnek tűnik, mint a bal, s mögötte nő egy testnyi sáv, ami- ben megül a táj fölött lebegő, fehér pára.

– Bendegúz – mintha ezt üvöltene a nő, s az egész ház, tőle nem messze a hasábokra vágott fákkal, közelebb húzódik. Pedig csak pár métert teszek meg. Azt is elég lassan. Beérem a kutyát. Hosszan nyújtózik a földön, s amikor mellé lépek, akkor sem fordítja el a fejét. Meredten a ház felé figyel, mintha az élete múlna rajta. Nem tudom megállapítani, milyen fajta lehet. A mellkasa vaskos, a csípőjénél a teste azonban hirtelen összeszűkül; tisztán látszanak az izmai, mintha huzalok futnának végig a testében. A szőre hófehér. Csak a hátán fut végig egy kopottabb szürke sáv, egészen a farka végéig, ahol a legsötétebb. Figyelem a mellkasát. Gyorsan lüktet. Vékony porfelhő növekszik a pofája körül. A nő újból kiált egyet. Most már azt is hallom, ahogy a körben elhelyezkedő házak faláról visszaverődik a hang.

– Jöjjön csak közelebb – mondja a nő, bizonyára nekem. Látom, hogy int a karjával, mintha közelebb akarna húzni. És valahogy közelebb is érzem már magam a házhoz; csak pár méterre van. Aztán ott vagyok a lépcsőnél, pedig alig bírom mozdítani a lábaimat. Az idős nő újra int a kezével, én meg néhány suta, erőlködő mozdulattal fellépek a három kis lépcsőn. Reccsennek egyet-egyet a súlyom alatt.

– Jól beverte a fejét – mondja, miközben visszaül a hintaszékbe, amit eddig nem láttam a kinti erős fény miatt.

– Igen, eléggé – felelem.

– Ott az a szék, oda nyugodtan leülhet.

A jobb oldali kis ablak alatt tényleg áll egy szék. Nem úgy néz ki, mint amibe könnyedén beleférnék. Az az érzésem, hogy ha ráülök, összeroskad.

Körbenézek. Minden tárgy; az ajtó, az ablak, de maga a ház is, vele együtt az öreg nő, meglehetősen kicsinek tűnik.

– Üljön már le – mondja határozottan. – Nem szeretném, ha elájulna vagy valami még rosszabb történe. Nem bírnám összekaparni a földről – mondja még. Engedelmeskedem. Egy ideig csönd van.

– Telefonálnom kéne. Van itt egy telefon? – kérdezem. A nő előbb rám néz, aztán kifelé mutat a traktor irányába.

– Látja ott azt a póznát? – kérdezi. Követem a kezét a szememmel. Tényleg áll egy pózna a traktor maradványaitól nem messze. Vékony, fekete huzal fut ki belőle egy másik pózna irányába, hosszan.

Körbejáratom a szemem. Vályúk, püffedt zsákok hevernek az egyik penészes fal tövében. Rácsos traktorkerék rohad az egyik kis füves területen.

– Látom – felelem aztán.

– Na, amióta ez az istennyila világít, azóta nincs telefon, mert áram sincs. Teljesen megzavarodott minden. Eltűntek a madarak, este is nappali fény világít. A kutya is csak vonyít, mint egy idióta. Elzárhatná már valaki ezt a szart – mondja.

Közben az udvaron a falak egyre élesebben világítanak.

– Fáj a feje? – kérdezi aztán.

– Nem – válaszolom, mert tényleg nem fáj, ami meglep. Megérintem a fejem. Zúgás, semmi határozott fájdalom.

– Hát, nekem fáj, a fene egye meg, és még a telefon sem működik – mondja a nő. Vakargatja az arcát, amin vaskos, árokszerű ráncok futnak szét szabálytalanul.

– Kit szokott felhívni? – kérdezem tőle.

– Na, ne szórakozzon. Senkit. Egyszerűen csak jó, ha van, nem? Magának is jól jönne most például.

– Valóban – mondom aztán.

Erősödik a szél. Pár kartondoboz-maradványt mozdít meg az egyik ház tövében meg a traktor lelógó ajtaja nyivákol néhányat, ahogy mozog.

– Tényleg nem fáj? Pedig elég ronda a feje – mondja, s közben a körmét rágja.

– Igen?

– Igen. Szívesen mondanám, hogy segítenék, de itt nincs semmi kötszer. Az arcát meg tudja mosni bent.

– Köszönöm – felelem, de aztán csak bámulok kifelé a térre, amin fehér áramlatok vonulnak végig, mintha egy vaskos dunyha himbálózna a szélben. Jó ideig hallgatunk.

– Maga pesti? – kérdezi a nő váratlanul, nem túl sok izgalommal a hangjában.

– Igen – válaszolom.

– Én is laktam ott valamikor.

– Igen? – kérdezek vissza.

- Nem, csak szórakozom... – mondja ingerülten.
- Ideges? – kérdezek tovább.
- Amíg meg nem jelent, addig egész nyugodt voltam.
- Akkor talán jobb is, ha megyek – mondom, és a székre támaszkodva próbálok föllátni, de nem megy.
- Üljön már vissza – förmed rám a nő, s miközben kiejti a szavakat, én már újra a széket nyomom. Eltelik egy kis idő, míg újra rendeződik körülöttem minden.
- Szerette? – kérdezem.
- Micsodát?
- Hát, a várost.
- Nem különösebben.
- Miért nem?
- Nem válaszol azonnal; hosszú ideig csak méreget.
- A rengeteg ember miatt. Mindig úgy éreztem, hogy egyedül vagyok. Minél többen voltak, annál magányosabb voltam.
- Itt nem az? – kérdezem. A nő közben fölnevet, bólogatni kezd.
- De, igen. Talán ha valaki felhívna, akkor nem volnék... De arra hiába várok, ugye? – kérdezi és közben hangosan röhög. – Itt elviselhetőbb. Ott rosszul éreztem magam már az érzés miatt is.
- Ezt hogy érti?
- Az bujkált bennem... Hogy is mondjam... Hogy jól kéne éreznem magam. De nem ment. Ne kérdezze, miért.
- És itt?
- Mi az, hogy itt?
- Itt mitől jobb?
- Nem tudom, ne kérdezzen ilyeneket – feleli, aztán csönd van megint. Húvösség önti el az arcom, de nem a szél miatt. Mintha párás, nedves lenne a levegő. A nő aztán folytatja.
- Talán mert itt nem jutnak eszembe bizonyos dolgok. Mert nem kell, hogy eszembe jussanak. Ez egy TSZ volt valamikor, de nem nagyon van itt már semmi. Valakinek azonban felügyelnie kell. És úgy alakult, hogy én vagyok az. Pontosabban, *mi* vagyunk azok.
- Ki az a mi?
- Láttam, hogy együtt jönnek az út felől. Találkozott vele, nem?
- Már hogy...
- Igen, vele – mondja nyomatékosan. – Szerencsétlen, süket is, néma is. Meg még sok baja van. Mindegy.
- Ő szedett ki a kocsiból.
- Igen, nagyon segítőkész. Olyan jótételek.
- Egyszer csak nem volt sehol.
- Igen, általában ezt csinálja. Nem lehet irányítani. Beszélt hozzá?
- Azt hiszem, igen.

- Biztos megsértődött. Nagyon érzékeny. Túlságosan is.
- De ha süket, akkor...
- Mindent leolvas a szájáról. Mindent. Meg nemcsak a szájáról. Tudja, valami hatodik érzék vagy mi a fene. Mint egy gyerek, olyan. Talán mert az is.
- Értem. Hol van most? – kérdezem végül.
- Nem messze tőlünk – feleli a nő.

Szemben az eperfa fekete ágai ide-oda mozognak. Egy kisebb füves területet a szél dőlre vasal. A kutya pedig még mindig ott lapul a földön, mint egy hosszúkás, fehér csomó. A fehér fénytől minden ház világít körben a tér körül és olyan világos van, mint általában kora délután. Megint úgy érzem, a hangok nem a fülemben keresztül jutnak a fejembe. Nem érzek szagokat. Nagyot szippantok a levegőbe, de semmi. A kutya mozgolódnak kezd a földön. Időnként vonyít egyet. Figyelem, ahogy a nő meredten nézi a fehér testet.

- Nyomorult dög. Attól tartok, eljött az ideje, hogy megválljunk tőle. Van kutyája? – kérdezi. Nem néz rám, csak hátrébb dől a karosszékekben. Enyhén ringani kezd. Látom, hogy a hosszan előre nyújtott lábaival tartja egyensúlyban. Közben a fehér háttérben összerosódnak a házak, a körvonalak egyre bizonytalanabbak.

- Nincs – felelem.
- Nem is volt soha?
- Nem.
- Nem tudja, mit hagyott ki.
- Nem, valóban nem tudom, mert még nem volt – felelem, s engem is meglep, miért pont így.
- Furcsa egy alak maga – mondja a nő, és aztán röhög, teli szájból. – Nekem ez a harmadik már. Az elsőt megmérgezték. A másodikat egy autó ütötte el innen nem messze...

- És ezzel mi a baj? – vágok közbe.

- Rákos szerencsétlen. Egy rohadt nagy csomó van az egyik hátsó lábában. Akkora mint egy kisebb citrom. Ki kellett volna metszeni. De most már késő – feleli, aztán megint hallgat egy darabig. – Ettől a fénytől meg teljesen begolyózott. Azért is kellett megkötni. Jár ide egy fickó, hoz néha ezt-azt. Tetszem neki – teszi hozzá flegmán, és megint röhög. – Na, szóval, azt tegnap reggel a telep végéig kergette. Pedig ő hozta ide pár évvel ezelőtt. Már nem ismerte meg.

- Honnan hozta?
- Messziről. Valahonnan a hegyekből. Ezzel a döggel vadászott. Valami farkasféle ez, nem is kutya, a fene egye meg – mondja, és közben az arca nedves lesz, de nem a pára miatt. – Még szerencse, hogy a lába miatt nem valami gyors. Alig tud mozogni már szerencsétlen állat. Nem fog már többet vadászni, az biztos. Le kéne puffantsuk. De én képtelen vagyok rá. A gyerek kezébe meg nem adnék fegyvert.

Hosszan mered felém, s mintha közelebb is lenne már. Tisztán látszanak a szemei, pedig jó mélyen hevernek a szemgödre alján. Ismét csak a szél zúgását hallani.

- Maga megtehetné – mondja. Közben még mindig néz.

- Már hogy mit? – kérdezek vissza.
- Hát, hogy végez vele. Hogy ne kelljen tovább szenvednie.
- Nem hiszem, hogy képes lennék rá – mondom.
- Dehogynem. Maga pont olyanak látszik, aki nagyon is képes lenne rá.

A nő föláll, bemegy a házba. Eltelik egy kis idő. Majd egy hosszú csövű fegyverrel a kezében lép a tornácra. A lépcsőhöz megy, közelebb hívja az ebet. Meg se szólal, csupán biccent a fejével, az meg kúszik tovább a földön, a tornác felé. Látom, hogy széthúzza a szőrt az egyik hátsó lábán, amin nagy, vörös csomó lüktet a fehér fényben. A székre támaszkodva fölállok, hogy jobban lássam. Kint szinte már vakít a fehér fény. A nő közben eloldozza az állatot, majd rövid pórázon tartva elindul a ház mögé. Int, hogy kövessem. Lelépdelek a három lépcsőn. Közben a szégyenhez hasonló, nyomasztó érzés önti el a mellkasom. Úgy szorít, mintha még mindig a kocsi-ban nyomorognék, beszorulva az ülés és a műszerfal közé. Alig kapok levegőt. A ház mögött hosszan nyúlik szét a táj. A fehér pára, mint egy szőnyeg, lapul szorosan rá a földre. Föltűnik a férfi magas alakja. Átveszi a nőtől a pórázt. Még a korábbinál is lehangoltabb az ábrázata. Remeg a keze. Úgy látom, fél. Nehezebbre esik minden mozdulat. Ahogy egyre közelebb érek, az állat annál dühödtebbé válik. Pár méterre állok, de a férfi már alig bírja tartani. Két lábra áll; megfeszül a póráz, megint nyüszíteni kezd, leereszkedik a földre, újra megemelkedik, majd vissza, habzik a szája; felém kap a mellső lábaival, közben a nő megfogja a karom, arrébb húz, kezembe adja a fegyvert, és felszólít, hogy lőjem le. Nem, mondom, nem megy, erre képtelen vagyok, de a nő újra rám szól, és amikor újra csak ingatom a fejem, röhögni kezd, megragadja a férfi karját, kitépi belőle a pórázt, s egészen lassú mozdulattal elengedi: a fehér test kirobban felém; egyre közelebb van a habzó fejével, ott van már szinte előttem, s pont annyi időm marad csak, hogy fölemeljem a fegyvert, és lőjek.

Széles, fekete sávot látok. Csönd van.

Nem tudom, hol vagyok. Telik az idő. Ezt onnan tudom, hogy lüktet a homlokom, és ütemet ad a térnek, amiben vagyok.

Fekszem. Izzadok. Csak halványan érzékelem a tagjaimat. Próbálok megmozdulni. Érzem, hogy nem úgy megy, ahogy szeretném.

Valaki megérint a kezemen. Fölnyitom a szemem. Egy arc rajzolódik ki előttem. Lassan felfogom, hogy Kata az. Fölém hajol. Mond valamit, amit nem értek tisztán. Talán azt, hogy jól van. Vagy azt, hogy jól vagyok. Lüktet a homlokom. Halk beszédet hallok a háttérben, néhány mozdulat hangját. Ahogy a vér áramlik a fülem környékén.

Újra egy arc, most egy férfié. Azt kérdezi; hallom-e, amit mond. Elhagyja pár hang a számat, de nem tudom, értelmes szavak formálódnak-e belőlük. Könnyű a testem, szinte súlytalan. Úgy érzem; arra is képtelen lennék, hogy fölemeljem a kezemet.

– Meg tudja mondani a nevét? – kérdezi, s közben méreget, ami kissé zavar. Megmondom a nevemet. Földerül az arca.

– Jó – mondja. – Sejtí, hogy mi történt magával? – kérdez tovább. Zúg a fejem. Muszáj lecsuknom a szememet. A szürke utat látom, az autó belsejét. A férfi arcát,

rajta a vágással meg Juli kezét, ahogy tolja felém azt a ronda babát. A hatalmas, hófehér víztükröt, amiben látszik az arcom. Katát látom és a napfénybe mártózó arcát. A kutyát, ahogy szűkül a földön, s a duzzadt lábát, ami majd' szétdurran. A nőt látom, ahogy rágja a körmét. A csillag maradványát, amint terjed szét az égen.

Fölnyitom a szemem. Újra Kata van előttem. A fején és az egyik karján egy-egy jókora kötés. Megviselt az arca. A jobb szeme alatt lila karika tátong, mint egy hatalmas lyuk nyílása. Tágas, magas szobában vagyunk. Az ablakokon csíkos függöny. A háttérben megy a falra szerelt tévé. Csak homályosan látom. Lassan rendeződnek a vonalak, fokozatosan válik élessé a tér.

– Hallasz?

– Igen – mondom. A háttérben zúg a készülék. – Jól vagy? – kérdezem, még mielőtt újra szólna.

– Jól – feleli. A hangján egészen más érződik. Mosolyogni próbálok, de úgy érzem, nem sikerül.

– Mi történt?

– Elaludtál vezetés közben, és lesodródtunk az útról. Nekicsapódtunk az árok szélének – mondja. Nem sok érzelmet látok az arcán, csupán az alsó szemhéja környékén gyűlik össze némi könny, ami akár az örömtől is lehet. – Nagyon nagy szerencsénk volt, azt mondta az előbb az orvos.

Látom, hogy valamiért nem képes rám nézni; csak forgatja a szemét. Az ablakon túlról fény szűrődik be. Oldalra fordítom a fejem. Hosszan figyelem a kinti lágy, fehér fényben úszó fákat, amiknek csak a koronája látszik.

– Igen? – kérdezem. – Miért nem fekszel te is?

– Nem bírnék most feküdni.

– Értem. Mennyi az idő?

– Késő van... nem is tudom.

– De nappal? – kérdezem. Alig ismerem fel a saját hangomat.

– Nem, éjszaka – feleli Kata, aztán hallgat egy darabig. – Jó sokáig tartott, míg téged kiszedtek a kocsiból. Teljesen összepréselődött az eleje. Az egyik férfi azt mondta, hogy... nem is érti... Mindegy. Megműtöttek. Az orvos szerint egészen jól sikerült, és fogod tudni használni a lábaidat. Csak sokat kell majd dolgozni rajta – mondja. Látom, hogy lejjebb hajtja a fejét.

– Értem – mondom aztán. Többre nem vagyok képes. Kata elengedi az ágy szélét, tesz néhány lépést a szoba másik vége felé. Hirtelen nem tudom, mit mondhatnék.

– Juli? – kérdezem aztán. Kata nagy lélegzetet vesz, hátrasimítja a haját. Felém fordul, igyekszik kiegyenesedni.

– Jól van. Szerencsére csak megrepedt a karja.

– Ő is velünk volt?

– Igen, velünk... – mondja, s kissé értetlen arccal néz rám.

– Igen, persze... – teszem hozzá. Hirtelen nem tudom; mi is az, ami megtörtént, és mi az, ami nem.

Kint szokatlan, fehér fénnel terít be mindent az éjszaka.

- Mi is annak a csillagnak a neve?
- Micsoda?
- Mi annak a csillagnak a neve? – kérdezem újra. Ingatja a fejét. Közben mosolyog, de úgy, mint aki a tehetetlenségtől nem képes másra.
- Hihetetlen vagy – mondja. – Tényleg ez érdekel most?
- Egyszerűen csak eszembe jutott...
- Aha – feleli. Zavar a hangjából áradó csalódottság. A szabadon lévő kezével megigazítja a rajtam lévő takarót. Rendezgeti, pedig már egészen sima lehet.
- Szóval?
- Nem tudom. Tényleg nem tudom, hogy hívják – mondja kiábrándult, s kissé ingerült hangon.
- Megkérdeznéd valakitől? Hátha tudják...
- Ez most komoly? – kérdez vissza, s közben vékony csíkban könny fut le az orra mellett. Nem hinném, hogy a kérdésem miatt.
- Kérlek – mondom még.
- Nem felel semmit, csak néz rám hosszan, aztán kimegy a teremből. Hallom, hogy a folyosón beszél valakivel, de nem értem a szavakat, mert összekeverednek a tévéből jövő hangokkal. Bejön, visszalép az ágy mellé.
- Valami Betel...
- Betelgeuse – mondom, és önkéntelenül nevetni kezdek. Próbálok elfojtani, mert meglehetősen fáj.
- Megint csak a tévéből jövő morajt hallani.
- Megnézem Julit – mondja, s közben már fordul. Utána nyúlok, megérintem a karját.
- Kata – ejtem ki a nevét.
- Igen?
- Szeretsz még?
- Erős nyomás és forróság önti el a mellkasom. Visszább lép. Megérinti a homlokomat. Párszor végigsimít rajta a kezével. Az arcán nem mozdul egyetlen izom sem, csak a szeme alján gyűlik össze még több nedvesség.
- Később megbeszélünk mindent. Pihened kell, rendben?
- Rendben – felelem.
- Hunyd le a szemed és pihenj – mondja még.
- És én lehunyom.